

2010. SZEPTEMBER–OKTÓBER

JÓ PÁSZTOR

A JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY LAPJA • 7. ÉVFOLYAM 9–10. SZÁM

A HÁLA ILLATA

Gyülekezeteinkben sorra-rendre tartjuk a hálaadó ünnepeket. Hasznos tradíció, bár újkori hagyomány, biblikus alapjai azonban vitathatatlanok.

Az ószövetségi ünnepkörökhöz szorosan kötődik a hálaadás, de az Újszövetség az Úr Jézussal kapcsolatosan is följegyez olyan történeteket, amelyekben fontos szerep jut a hálaadásnak. Jézus, mintha példát is adna – miközben persze hagyományt követ – a kenyér megtörésekor mondott hálaimákkal, gondoljunk csak az 5000 vagy a 4000 megvendéglésére.

Egyszerű kenyértörési hálaimánál sokkal többet jelent az utolsó vacsora imája. Azt, hogy Ő az ÉLET KENYERE vagy az ÉLŐ KENYÉR már régen kijelentette (Jn 6). A két leggyakrabban használt életet jelentő újszövetségi kifejezés (BIOSZ, DZÓÉ) közül Jézusra mindig a földi léten túli, az örökkévalóságban is meglévő élet-fogalom (DZÓÉ) vonatkozik.

Az utolsó vacsorán Jézus a kenyér megtörése előtt hálát ad. Ez a hálaadás azonban messze túlmutat a szokásos liturgikus imán, jelzi, szinte „megelőlegezi” a nagypénteki „megtöretést”, az isteni élet föláldozását érted és értem...

Mindezekén túl egy közismert, de szokatlan jézusi hálaadást szeretnék megemlíteni, nevezetesen azt, amit Jézus Lázár sírjánál mond el sokak hallatára „Atyám, hálát adok Neked, hogy meghallgattál engem...” Lázár még a sírban van és immár negyednapos,

de a hálaima után elhangzó parancsra (Lázár jöjj ki!) kitántorog a sziklasírból.

Legszívesebben hosszasan taglalnám most a hálaimák csodálatos erejét, a nyöszörgő, kesergő, siránkozó panaszáradatokkal, szemben (amelyek sokkal inkább jellemzők ránk), mint ahogy szívesen beszélnék arról is, hogy mi nem vagyunk megváltók, jézusok, ezért nem minden előre megköszönt áldás lesz a birtokunk csak azért, mert speciális kegyességi formát gyakorlunk, annak ellenére sem, hogy tudjuk, a kéréseinket hálaadással kell Isten elé tárnunk. Ez azonban nem jár feltétlenül azzal a következménnyel, hogy Isten meghallgat bennünket, végleg nem azzal, hogy azonnal, vagy hogy a halott Lázárok a mi imáinkra is előjönnek a sírokból.

Hány sziklasír rejteget régen holt testvéreket, és hányukért kellene újra és újra hálaadással könyörögnünk, hogy Isten – az Ő bölcs végzése szerint, az általa meghatározott időben – részesítse őket föltámadásban, bennünket meg a föltámadás eszköz-tanúiként földöntúli örömben.

A hálaadás és az öröm amolyan ikertestvérek.

Nem sokkal Lázár föltámadása után egy bethániai házban hálaadó napot tartanak. Mindenki boldog. Jézus megy meghalni Jeruzsálembé, de Lázár él! Márta sűrög-forog az asztal körül és most talán Mária is segít neki. Lázár ül az asztalnál. Talán Jézus mellett... Élő bizonyíték!... Aztán Mária egyszer csak eltűnik. Hová

mehetett? Kisvártatva megérkezik, hálától, szeretettől, örömtől kipirult arccal és összetöri a féltve őrzött, méregdrága illatszerezselencét, megkeni Jézus lábát majd saját gyönyörű hosszú hajával törölgeti. Szokás volt a vendég lábát megkenni, azonban olcsó vizezett olívaolajjal, némi illatosítót hozzáadva, de nárdussal soha, nem is beszélve a „törölgétséről”.

Úgy tűnik, Máriának elment az esze. A közös tanítványi erszény – egyébként tolvaj – öre, Júdás ebben teljesen biztos...

De kit érdekelnek a tanítvány-Júdások, amikor a ház nárdustól illatozik? Mária hálaadása jóillatú áldozat. És Jézus elfogadja.

Júdás nemsoká nagy pénzhez jut. Csókolja Jézust, majd fölakasztja magát.

Mária elkíséri az Urat a Golgotára. Zokog, fél, de kitart Jézus mellett. Gyásszal, gyötrellemmel tele napok után húsvéti jutalomban részesül, a színről színre látás csodájában – már itt a földön. Mekkora öröm!

Milyen volt, vagy milyen lesz a hálaadó napod? Nem ártana jobban figyelniük a bethániai családra, akiket méltatott Jézus arra, hogy náluk szálljon meg, náluk vendégeskedjék, hogy föltámaszsa egyik halottukat, hogy nevelje, tanítsa őket, hogy nekik adja a legfelségesebb tanítást a föltámadásról és hogy elfogadja túláradó szeretetről tanúskodó ragaszkodásukat.

Dr. Almási Mihály

Mészáros Lajos
1903–1990

Az orosz hadsereg bevonulásakor elfogták Mészáros Lajost az orosz katonák, és ki akarták végezni, mert egy részeg parancsnok azt állította, hogy az imaház tornyából lőtt rájuk. Ekkor már a tornyot találat érte, a felső kupola teljesen tönkre ment. A szomszéd Tikász néni lélekjelenléte mentette meg: az egész utcát összekolompolta, gyerekek rohantak elő és mentek a katona elé, aki megrémült, és a kezében lévő pisztolyt eltette, majd elsomfordált. Ez mind Isten műve volt, hisz hosszú öregkorral ajándékozta meg, az Úr szolgálatában. Amíg ereje és ideje engedte, addig e feladatok ellátásával is igyekezett a város jólétén munkálkodni, amire az ige is buzdít. Mivel azonban a gyülekezet tagjainak száma növekedett – ekkor volt legtöbb tagja a gyülekezetnek, 1948-ban 164 fő – a világi tisztségekről lemondott.

1946–54-ig ifjúsági konferenciák voltak Újfaluban, a Berettyó parton, majd 1950-tól az imaház udvarán. Az 1948-as konferencián 864-en vettek részt. Mindezek mellett az ökumenikus alkalmak elindításában is jelentős szerepe volt.

1950 őszén sokan kapták el a skarlátot. Felnőttek is, nem csak gyerekek. Mészáros Lajos többed-magával ment látogatni a kórházba, főleg énekesekkel. Mivel nem lehe-

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN

2. rész

tett bemenni a fertőzés veszélye miatt, az ablak alatt álltak meg, innen váltott néhány szót a betegekkel, majd énekeltek az őt elkísérő testvérekkel. Ezt követően több gyermek is beteg lett a gyülekezetből. Mészáros bácsi a vasárnapi iskolai alkalmon kérte a gyermekeket, hogy egyenként sorban imádkozzanak a betegekért. Ezt igyekezett rendszeressé tenni, gyakorlatá vált a hétköznapi imaórákon is, nem volt kivétel! Ezt azért is kérte, hogy szokjunk hozzá a közösségben hangosan mondott, önálló imádkozáshoz.

Mészáros Lajos testvért Berettyóújfaluban széles körű megbecsülés övezte, nemcsak gyülekezeti, hanem társadalmi szinten is. A címek, rangok, elismerések együtt sem tették lehetővé Lajos fiának az egyenes bejutást az orvosi egyetemre. Első kérését elutasították. A fájdalmas körülményt később úgy kerülte ki, hogy a „káderlapjára” édesapja foglalkozásáról beírta: „Pásztor”. Felvétele után, amikor kitudódott a dolog és számonkérés következett, ifjabb Mészáros Lajos így érvelt: A lelkipásztor is pásztor. A fiúból kiváló orvos lett, aki számos vezető tisztséget töltött be az egészségügyben éppúgy, mint az oktatásban.

Vendégszerető, áldozatkész, másokon mindig készségesen segítő családjuk volt. Megértő szívükre számíthatott ifjú és magára maradt idős ember. Minden prédikátorral igyekezett jó kapcsolatot ápolni, A baptista prédikátorok körében nagyon ritka, hogy egy lelkipásztor egész életét egy gyülekezetben töltsse el.

A hűséges kitartás mellett szükség van olyan fokú megoldó képességre, amit sokan nélkülöznek, esetleg csak egy helyváltoztatással képesek pótolni.

Nem fordult elő, hogy ő az istentiszteleti alkalmakat elmulasztotta volna. Ha esett, ha fújt, mindig ott volt. Ez volt jellemző a körzetben végzett szolgálatára is. Amíg ereje engedte, mindig kész volt a szolgálatra. Felvállalta saját természetét, nyitottan élt. Ezért sok bírálat érte, de másokat is el tudott fogadni.

Nem volt haragtartó. Kész volt hamar megbocsátani, és bocsánatot kérni. Ismerte Isten szeretetét, amit tovább is tudott adni. Egyszer megkérdezte egy hitben gyenge testvértől: azért jársz ritkán gyülekezetbe, mert félsz, hogy szeretni fognak? Nem véletlen, hogy kedves énekei közé tartozott: „A szeretet hatalmát áldom, mely Megváltómban megjelent...”

Országos közgyűlés Karcagon 1930-ban

A vasárnapi bontás

Másnap reggel az imaházba istentiszteletre érkező, nagyrészt a történelekről semmit nem tudó testvéreket döbbenetes látvány fogadta...

8 óra után nem sokkal az önkormányzat építési hatóságának képviselője a tűzoltóság és a tulajdonos képviselőjével egyeztetve a megromgálódott épületet életveszélyesnek nyilvánította és elrendelte annak azonnali bontását. Ezt a munkálatot a nap során el is végezték. Legfájdalmasabb része a keleti oldalon, utcáfronton álló főbejárati torony lebontása volt.

A gyülekezet tagjai alig valamit tudtak kihozni az épületből, mert egyrészt tilos volt bemenni, másrészt lehetetlen is. A nemrég vásárolt orgonát két hangfalával, az új erősítőt, egy padot mellvéddel, néhány sérült dobogót, széket, énekeskönyvet, két Bibliát sikerült csupán megmenteni. Az összes többi berendezést a törmelékkel együtt elszállították. Valaki így fogalmazta: „Csak a kereszt és a bemelegítő medence maradt meg.” De ez mindenképpen jó alap az új kezdetnél!”

A szombati omlás

„2010. augusztus 28-án 21.20-kor a Berettyóújfalvai Baptista Imaház Eötvös utcai oldalfa összeomlott és a tető rászakadt. Az esetet a szemközti szomszéd, Kovács Ferenc jelentette telefonon a tűzoltóságnak, akik szóltak baptista kollégájuknak, Puskás Szabolcsnak. Ő értesítette a gyülekezet vezetőségének tagjait és a takarító testvér családját. A helyszínre érkezők szeme elé szörnyű látvány tárult...

Akkor éjjel a tűzoltók egy markoló segítségével megbizonyosodtak afelől, hogy a járdára omlott romok alatt van-e emberi áldozat. Nem volt. Hála az Úrnak, hogy a katasztrófa nemcsak emberi életet nem követelt, de személyi sérülés sem történt. Ebben már meglátható Isten nagy kegyelme. Másnap istentiszteletet tartottak volna a gyülekezet tagjai, egy nappal korábban este összejövetel volt az imaházban. Sőt, egy héttel azelőtt, 22-én a Magyar Rádió közvetített istentiszteletet, három héttel előtte pedig menyegzői istentiszteleten volt zsúfolva az imaház.

A markoló munkája révén a tető cserepezése és faszervezete még jobban leszakadt. A területet körbevették, a forgalom elől elzárták, megközelíteni nem lehetett. A zuhogó esőben éjjel 3 óráig a polgárőrök, majd a gyülekezet néhány tagja felváltva őrködött a romok mellett. Ekkorra az egyszerű szemlélő által is látszott, hogy az imaház teljes mértékben használhatatlanná vált.

Albertirsai vendégek a berettyóújfalvai imaház előtt 1958-ban

1990. október 20-án búcsúzott a gyülekezet „Lajos bácsi”-től, aki 87 esztendő t kapott ajándékba Istenünktől. A népes gyászoló gyülekezet előtt több lelkipásztor végezte az igehirdetés és a vigasztalás szolgálatát. Többek között *Szlovák Tibor, Fülep Sándor és Szilágyi Sándor* testvérek.

Mészáros testvér 60 éven keresztül szolgált a berettyóújfalvai gyülekezetben, ebből 33 évet aktívan. Egy titka annak, hogy egész életében megkapta a lelkipásztort megillető tiszteletet egyazon helyen nem csak hívő testvéreitől, hanem a társadalomtól is, úgy hiszem abban rejlik, hogy ő maga is gondoskodó szeretettel tisztelte volt elődeit és idősebb szolgatársait. Egyenes, őszinte jellem, testvéri szeretete és lelkesült munkakedve álljon mindnyájunk előtt példaként.

***

Eddig tart a centenáriumi beszámoló. Ma – húsz évvel később –, Berettyóújfaluból megdöbbentő híreket kaptunk. Idézünk Papp Dániel lelkipásztor írásából, amelyet 2010. szeptember 10-én olvashattunk az Interneten

A REFORMÁCIÓRA EMLÉKEZÜNK

Az igazság halhatatlan*

Kétségtelen, hogy dr. Balthasar Hübmaier egyike volt a legragyogóbb csillagoknak az anabaptista égbolton. Mint találékony teológus, nagyon ismerte a szkolasztikus teológiát és patrisztikát. Mind ékesszóló nyelvét, mind burjánzó tollát annak a hitnek a terjesztésére használta, ami végül az életébe került. A korai anabaptista tanítványok Simon Péterre volt. A lobbanékony és szókimondó ember negyvenöt éves korában lett anabaptistává. Megalkuvás és tagadás árnyékolta be egyébként ragyogó bizonyágtételét, de megtérése megújult hithez és bátor halálhoz vezetett. Az embert Hübmaier halála emlékezteti legjellegzetesebb kifejezésére: „Az igazság halhatatlan”. Ez a fejezet és bizonyos fokokig az egész könyv ennek a nyilatkozatnak az igazolása.

Keveset tudunk Hübmaier születéséről. Úgy gondolják, hogy körülbelül 1480-81-ben született ismeretlen paraszt szülőktől.¹ Szülővárosa Friedberg volt, nyolc kilométerre Augsburgtól. Az augsburgi latin iskolába járt. Mivel sokkal idősebb volt, mint az átlagos elsőéves egyetemi hallgatók, Hübmaier 1503. május 1-én beiratkozott a Freiburgi Egyetemre.² Elegendő pénzalap hiányában, amivel folytathatta volna tanulását, arra kényszerült, hogy visszavonuljon az egyetemről. Egy rövid ideig Schaffhausenben tanított egy iskolában, amíg anyagilag képes lett arra, hogy visszatérjen tanulmányaihoz.

Schaffhausenba való visszatérésekor (1507-ben) Hübmaier friss lelkesedéssel jelentkezett egyetemi tanulmányaira, 1511. augusztus 1-én megkapta a *baccalaureus biblicus* minősítést. E fokozat megszerzése előtt dr. John Eck protezsáltja csupán egy év alatt szerezte meg a B.A. fokozatot az egyetemen, és 1510 őszén követte tanárát,

Hubmayer Baltazár
1481-1528

mint egy *bursa* rektora, amit *Pfauenburse* néven ismertek.

Hübmaier a mesteri fokozatot is megszerezte, mielőtt ismét elhagyta Freiburgot. Miután megkapta ezt a tanulmányi fokozatot, a tehetséges hallgatót a leghízelgőbb nyelven dicsőítette tanára, a híres dr. John Eck:

Nagszerű elmondani, milyen körültekintéssel és mohósággal sajátította el a filozófiai tanításokat, mennyire csüngött tanárának ajkán és lelkesen írta le előadásait – egy szorgalmas olvasó, fáradhatatlan hallgató és szorgalmas segítője más hallgatóknak. Ezért a legnagyobb kitüntetéssel szerezte meg a mesteri fokozatot.³

A tanár csodálata hallgatója iránt viszonzásra talált, ha fölül

nem múlta azt, amit a hallgató fejezett ki tanára iránt. Hübmaier latin versben túlradóan dicsőítette mentortát olyan módon, ami bizonyára teljes mértékben kielégítette Eck emésztő egóját, legalábbis egy időre.

Ritka teológus, szakképzett a jogban és bölcsességben, gyakran veti a jó magot az emberek között. Elmes logikatanár, a mondatok mestere, akár matematikát vagy asztronómiát tanít, mindaz, amit a szónok, a történész vagy a költő tud – felakasztanám magam, ha ez a kiváló ember mindezt nem ismerné!⁴

Hübmaier odaszenteltsége tanárai iránt olyan volt, hogy miután Eck alig egy és fél évvel később Freiburgból az Ingolstadt Egyetemre távozott, követte őt oda is. Röviddel ezután Balthasar-ból dr. Balthasar Hübmaier lett, mert 1512. szeptember 29-én megkapta a teológiai doktori fokozatot.

Hübmaiert, akit már kirendeltek a papságra, kinevezték mint egyetemi prédikátort és az egyetemi gyülekezet, a Szűz temploma káplánját. A Római Katolikus Egyházban és az egyetem ügyeiben való előmenetele a legrohamosabban történt. Három év múlva, 1515 húsvétján ő lett az egyetem helyettes rektora. A névleges rektori tisztséget Margrave Friedrich von Brandenburg viselte. Ezért Hübmaier új pozíciója ténylegesen magá-

1 Johann Loserth, „Balthasar Hubmaier”, ME, II, 826. Sok éven át Loserth 1893-ban kiadott *Doctor Balthasar Hübmaier und die Anfänge der Wiedertäufer in Mähren* c. műve volt Hübmaier legkiválóbb biográfiai bemutatása. Mégis felülmúlta ezt Torsten Bergsten *Balthasar Hübmaier: Seine Stellung zu Reformation und Täuferum, 1521–1528* (Kassel: J.G. Oncken, 1961). Bergsten hatalmas, 550 oldalas munkája felbecsülhetetlen eszköz és nélkülözhetetlen segítség a Hübmaier-kutatáshoz.

2 Henry C. Vedder, *Balthasar Hübmaier* (New York: G. P. Putnam’s Sons, 1905), 27.

3 *Uo.*, 28. „Ismétlő” volt az a kifejezés, amit egy oktatóra alkalmaztak, aki ismételte a tanítók leckéit az egyetemen, egyéb hallgatók javára.

4 *Uo.*, 30.

ban foglalta a rektor minden adminisztrációs kötelezettségét és felelősségét.

De Hübmaier adminisztrációja, számos tényezőhöz visszavezethetően, kevés ideig tartott. Nem volt különösen sikeres mint adminisztrátor. Ezenkívül hírneve mint szószéki prédikátoré annyira megnövekedett, hogy alig egy évvel később meghívást kapott, hogy legyen a regensburgi új katedrális fő prédikátora. Amikor a hívás megérkezett, ellenállhatatlannak bizonyult. Ezért Hübmaier 1516. január 25-én Ingolstadtból Regensburgba távozott.

Regensburg a legkiemelkedőbb város és katedrálisa a legnevezetesebb volt a környéken. Megérkezésekor az új prédikátor a várost antiszemita hadjárat forrongásában találta, hogy megszabadítsák a várost a zsidóktól. Azonnal élére állt az ügynek, vélhetően lelkiismereti nyugalom nélkül. Hübmaier nyilvánvalóan osztozott kora népének előítéleteiben és valószínűleg paptársai erkölcsi normáiban is. Miután a zsidók elkerültek az útból, a könyveket tisztára törölték. A városatyák megszabadultak az adósságoktól és megszerezték a zsinagóga épületét. Hübmaier vezetése alatt a kiürült zsinagógát katolikus kápolnává alakították, a „szépséges Máriának” (zur Schönen Maria) szentelve.⁵

A helyreállított kápolna azonnal sikeresnek bizonyult. Csodák történtek naponta. A hírek rohamosan elterjedtek azon a vidéken, és a város hamarosan megtelt hiszékeny zarándokokkal. Hübmaier ötvennégy csodát jegyzett fel, amik – bizonyítása szerint – a templom felszentelése óta történtek. Azonban egy kis szépséghiba történt. A zarándokok följánlása a szentélynek, a helyi szerzetesek ellenségeskedését gerjesztették fel, akik szenvedtek a jövedelem és hírnév elvesztése miatt. Hübmaier minden erőfeszítése, hogy közvetítsen a városi hatóságok és az elszegényedett kolostor feldühödött lakói között, kudarcot vallott.

Valószínűleg a dominikánusok irigykedése volt a legfőbb tényező Hübmaier döntésében, hogy elhagyja Regensburgot és egy sokkal félreesőbb és kisebb városba, a Rajna melletti Waldshutba menjen. Mindenesetre, megfontoltság diktálta a költözést, és Hübmaier nagyon is egyháztagjainak akarata ellenére távozott Regensburgból. A városatyák, akik hálálkodását nagyon megérdemelte, megajándékozták negyven gulddal annak elismeréséül, hogy erőfeszítéseket tett a városért és a katedrálisért.

* William R. Estep: *Az anabaptisták története c. könyvből részletek – folytatásban*

A grafika Sztasákné Gulyás Boglárka munkája.

Meghívó

Sok szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt az

In Medias Brass Rézfúvós Kvintett koncertjére, amely a reformáció emléknapiján, 2010. október 31-én, 17.00 órakor

kerül megrendezésre a

Pesterzsébeti Baptista Templomban.

1203 Budapest, Ady E. u. 58.

Az elhangzó művek különböző korok és stílusok hangulatát idézik Bachtól napjainkig, népszerű, gyönyörű átiratokon és érdekes eredeti darabokon keresztül.

Az együttes 2010 januárjában alakult a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem volt és jelenlegi hallgatóiból. A kvintett tagjai külön is számos nemzetközi díjat nyertek szóló és kamarazene kategóriában Olaszország, Németország, Csehország és Dél-Korea zenei versenyen, de első közös sikerüket 2010 augusztusában érték el, a dél-koreai Jeju szigetén megrendezett 6. Nemzetközi Rézfúvós Versenyen. Annak ellenére, hogy e megméretetésre összesen közel 300 résztvevő érkezett a világ minden tájáról, az In Medias Brass Quintet együtt, és tagjai külön-külön is megnyertek minden olyan kategóriát, amelyben elindultak, ezek pedig a kürt, harsona, tuba és rézfúvós kvintett kategóriák voltak.

ITT NE HAGYJ, URUNK!

Harmadik évezred! – Mikor jössz, Uram?

Támad az ellenség. – Utolsó roham?!

Várunk reménykedve: Jézus, jöjj, hamar!

Hívunk csüggedezve. – Sűrű éj takar.

Fügefáról szóltál. – Már zsendül az ág.

Hamis prófétáról. – Halld! Csácsog a száj!

Hol van a szeretet? – Így meghidegül?!

Hová lett a hithős? – Gyáván menekül!

Állunk, égbe nézve. – Szól a hang közel:

Amint mennybe szállott, egykor úgy jön el!

Riadtan csak várunk, szemünk néz, figyel.

Fogyó hittel kérjük: Hát nincs semmi jel?

Hitünk lámpásában alig van olaj.

Zárul már az ajtó. – Felhangzik a „jaj!”.

Drága Völegény! – Mi hozzád tartozunk!

Elképzelhető, hogy mégis maradunk?!

Gerzsényi Sándor

Árvízkárosult gyerekek Pesterzsébeten

Csütörtök délután volt, és nem énekóra. Legalábbis a „szerencsésebbeknek”. Történt ugyanis, hogy Pesterzsébeten árvízkárosult gyermekeket vártunk az imaházba, akik a Baptista Szeretetszolgálatnak köszönhetően egy élményekben gazdag hetet töltöttek Budapesten. A délutánra tervezett programot mi más-sal lehetne feldobni jobban, mint egy kis zenével. Úgy gondoltam, ha már lúd, legyen kövér, így mindjárt egy duplakvartetnyi fiatalat szerveztem be a dologba. Ők voltak azok, akik „kénytelenek voltak” az augusztus tizenkettedikei meleg délutánon énekórára jönni, hiszen három új, de főleg „komolytan” éneket tanul-

ráadásul nem mi találtunk ki, csak egyszerűen mi olyanok vagyunk, akik még úgy csinálják, ahogyan kell. Közben megejtettük volna az éneklést is, ha nem tűnik el a férfiszólam. Félreértés ne essék, nem hagytak cserben, csak elmentek felpakolni a buszt azokkal a segélycsomagokkal, amik összegyűltek az imaházban. Mondjuk elég sokáig tartott nekik, tehát vagy ők voltak kevesen és túl sok volt a csomag, vagy nagyon lassan dolgoztak és óriási kerülővel jöttek be az udvarról. Mindegy, az a fő, hogy a busz is fel lett pakolva minden jóval, az énekek is el lettek énekelve ügyesen, okosan. Megnéztünk a szókepusztai gyermektáborban készült

A pesterzsébeti imaház közösségi termében

Erzsébeti fiatalok énekelnek a gyerekeknek

tunk meg kifejezetten a gyerekeknek, akik mellelleg késtek egy jó órát. Ennek én nagyon örültem, mert annál tovább kínozhattam a kis csapatot. Lett is eredménye, hiszen egyik éneket se füttyülték ki, pedig fel volt ajánlva számukra ez a lehetőség is.

No, de ne szaladjunk így előre, ott tartottunk, hogy bár késtek, azért csak megérkeztek. Meglepetésemre a világ legjólneveltebb 35 gyereke szállingózott be az alagsorba, akik csak külön felszólítás után zsongtak, ettek-ittak, stb. Később megtudtam, hogy az egész napot a vidámparkban töltötték. Ha szkeptikus lennék, azt mondanám, azért voltak olyan jók, mert a társaság egy része épp az árnyékos oldalát tapasztalta meg a körhintázásnak, a maradék pedig egyszerűen szívesebben bámulta volna a szemhéját belülről. Am ezt akkor még nem tudtam, szóval maradunk annál, hogy vidéken még jól megnevelik a gyerkőcöket. A legfiatalabb hat éves volt, a legidősebb tizenöt, illetve elnézést, már majdnem tizenhat (a hölgy nyomatékos kérésére).

Minekutána nem sokat tudtak rólunk, baptistákról, Misi bácsi röviden felvilágosította őket. Így kiderült, hogy egyáltalán nem vagyunk egy szekta, a medencében nem fürdeni szoktunk, hanem bemerítkezni, amit

videóból is egy részt, amit nem csak mi, erzsébeti fiatalok élveztünk. Hallani kellett volna azt a kaján tömeges nevetést, mikor hála az egyik táborozó gyerek ügyetlenségének, az összes épp padon csücsülő gyerek a föbe csöppent. Írhattam volna azt is, hogy jól hátraestek, de nem úgy tűnt, hogy fájt volna, szerencsére.

Végül még megnézték fönt is a templomot, meghallgattak egy rövid orgona- és zongoradarabot, miután sikerült a hangszer közelébe engedni az erre illetékes személyeket, majd közösen elmondtuk az Úrtól tanult imádságot, amit szinte mindenki tudott. Ezután következett a nap sok fénypontja közül az utolsó, ugyanis megszállás alá vettük a közeli McDonald's nevű gyorséttermet. Mivel már csak annyit tudok mondani, hogy jöttek, láttak, jóllaktak és hazamentek, lassan zárom a soraimat. Azt hiszem az a hét, amit itt töltöttek, örök élmény marad számukra. Ennél többet is érdemelnének, hiszen olyan dolgokon mentek keresztül, amiket mi elképzelni is nehezen tudunk. Jó lenne, ha továbbra is imádkoznánk azért, hogy segítsen rajtuk a jó Isten, és pótolja vissza mindazt, ami elveszett, meg az is jó lenne, ha ebben eszközök maradhatnánk.

I. D.

Segít a Szeretetszolgálat

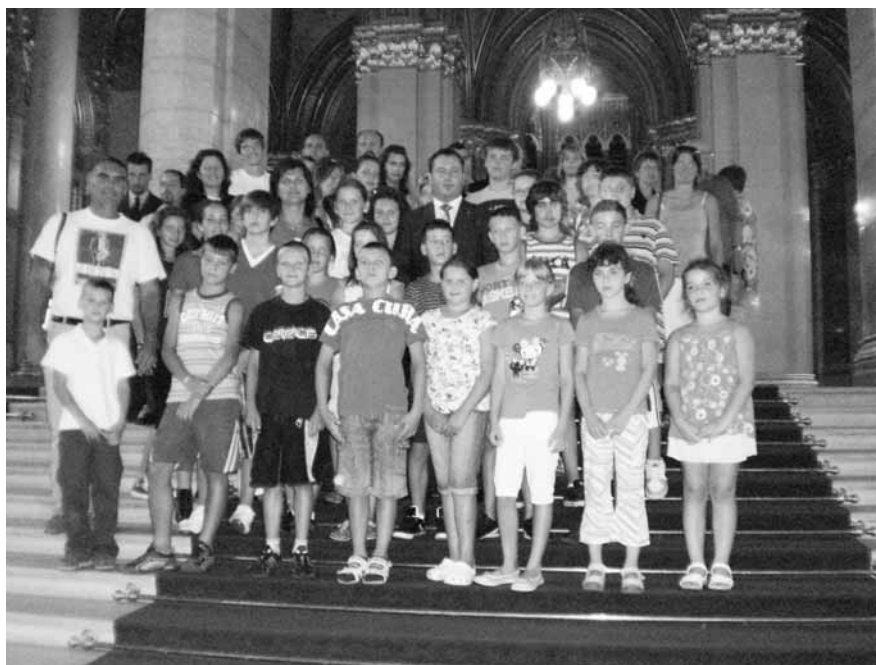
Beszámoló árvízkárosultaknak szervezett táborról

Összedólt házak, síró gyerekek, hajléktalan családok, aggódó szülők, szertefoszlott álmok. Erről szólt minden hír az árvízi katasztrófa helyszíneiről, Borsod megyéből. És egyként dobbant meg az ország jóérezsű polgárainak a szíve, voltak, akik kétkezi munkájukkal, voltak, akik adományaikkal és voltak, akik felajánlásaikkal próbáltak segíteni a bajba jutott embereken.

Ilyen segítő felajánlás érkezett a Baptista Szeretetszolgálattól, amelynek köszönhetően szendrői és edelényi árvízkárosult gyerekek csoportja egy csodálatos élményekkel teli hetet tölthetett Ráckeveén és Budapesten.

A Kossuth téren a limuzinokkal

A Parlamentben

A ránk zúduló színes programok, a törődés, az átmeneti gondtalanság egy időre feledtette velünk az átélt rettegést, a veszteségeket. A programok sokasága és élményei minden várakozásunkat felülmúlták.

Felejthetetlen élményt nyújtott, hogy limuzinokkal utazhattunk a Parlamentbe, ahol sok gyerek most járt először életében. Meglátogattuk a Rendőrpalotát, a Vidámparkot, a

Fővárosi Nagycirkuszt. A Pálvölgyi barlangban tett látogatás és a sétahajózás a Dunán megismertette velünk Budapest és környéke nevezetességeit. Mozilátogatáson is részt vehettünk, és csak nekünk énekelt Király Viktor – a lányok nagy öröme.

A sok-sok program között külön szeretném kiemelni a Pesterzsébeti Baptista Gyülekezet vendéglátását. Köszönjük dr. Almási Mihály lelki-

pásztornak és a gyülekezet minden tagjának azt a szeretetteljes légkört, ahogy minket fogadtak, és hogy adományaikkal a segítségünkre voltak.

Továbbá köszönet mindenkinek, aki felkarolta és részese lett a nemes ügynek, aki közvetve, vagy közvetlenül hozzájárult a programok sikeréhez.

És nem utolsó sorban szeretném a gyerekek, a kísérő pedagógusok és a magam nevében megköszönni Baricz Dezsőnek közreműködő segítségét, aki mindezeket a programokat szervezte és koordinálta, egy életre szóló élményt szerezve ezzel számunkra!

*„Tisztább világban
emberként egészen
hol föld se reng és ég se háborog,
élhetni bátran,
tehetni merészen,
– mostanában csak erre gondolok.”
(Kalász László)*

A Bódva-völgy költőjének sorait idézve tisztelettel:

*Tóth Orsolya igazgató helyettes
Apáczai Csere János Általános Iskola,
Szendrő*

Hálásnak lenni...

Hálásnak lenni nem egyéb, mint magasztaló gondolataim füzérét szívárványként fölvetíteni a gondviselés egére, hiszen ömlött és szakadt, és dübörögve sodort és recsegve ropogott minden körülöttem, és amikor már levegőt se kaptam, sebes lábam nekiütöközhetett a megtartás Ararát-hegyének, – és hajnalban feljött a Nap, és új élet kezdődhetett kegyelméből az épp elhamvadó oltártűz békésen kavargó füstjének szelíd árnyékában.

Hálásnak lenni annyi, mint értékes szavakból színes láncot készíteni, hogy azzal magamat még inkább Őhozzá láncoljam, hogy senki és semmi... soha... engem... Tőle – el ne szakíthasson.

Hálásnak lenni annyi, mint érzelemdúsan – talán könnyek között – megköszönni, amit Tőle kaptam, amit azonnal tovább adhattam, tovább kellett adnom, valakinek, akivel talán soha többé – ez életben – nem fogok találkozni.

Hálásnak lenni annyi, mint észrevenni egy szenvedő felebarát roskadozó vállának remegő mozdulatában az Üdvözítő lehanyatló testét, majd – Cziránei módján – hangtalanul odabotorkálni mellé, hogy segítsen túlélni a megalázás húst szagató ostorcspásait.

Hálásnak lenni nem egyéb, mint a kéregető koldus felém nyújtott, koszos markába nem beleköpni, hanem a belső kényszernek engedve, belelökni egy halványdrapp papírpénzt, hogy végre jóllakhasson egyszer az a szerencsétlen, vagy hogy elkábíthassa bamba fejét egy fél éjszakára, valami „lassan ölő méreggel”.

Hálásnak lenni annyi, mint szóra nyitni ajkamat, ha vele Téged, Uram, megvallhatlak valakinek, vagy éppen becsukni a számat, mert sürgősen segíteni kellene éppen egy „akárkinek”, aki erőtlenné lett a rá szakadó fizikai és lelki terhek alatt, s még épp csak hogy bele nem fulladt a pocsolyába.

Hálásnak lenni nem egyéb, mint végre megbocsátani, de szívből és igazán, utánozva Őt, aki a tenger mélyére vetette minden bűnömet. Nem látja többé, nem is emlegeti sohasem, annyira szeret.

Hálásnak lenni annyi, hogy cselekszem, és szólok az Út-ról, és mondom és mondom, újra meg újra, fáradhatatlanul, akkor is, ha semmi sem változnék egyelőre.

Hálásnak lenni ennyi: Maradni, állni a vártán, nyitott szemmel, kivont fegyverrel, marokra szorított munkaeszközzel, készen az életre, – vagy az ÉLETre, maradni a helyemen, tudva biztosan, hogy ez a helyem... És látni a másikat: a „nem kézzel csináltat”.

Gerzsenyi Sándor

APOKALIPSZIS

*A Természet számunkra ismeretlen
Jelei által jön az üzenet.*

*Tornádó, tűz és víz. Vagy lent a mélyben
Tektonikus mozgások – csönd helyett.*

*Minthogyha vízi Szörny emelné lábát,
Örvényt kavar dühödten valami.
Láncát letépve hullám tornyosul fel,
És nincs menekvés: Itt a Cunami!*

*A kies hegyoldal bős sárfolyammá
Változva – pusztít embert s állatot.
Még hallod lépteit. Egy pillanat csak,
Máris mocskos lábnyomát láthatod.*

*Isten a Földdel szövetségre lépett:
Özönvíz többé nem pusztítja el.
Ennek pecsétje lett a szép Szívárvány...
Az ör-Arkangyal tűzről énekel.*

*Ez még csak a prolog. A végső dráma:
Mit új meg újabb felvonás követ.
S ha már mindenütt haldoklik az élet,
Végül az Ítéző mindent kiveszt.*

*Az Úr Közel! – Harsogja a Próféta.
Készülj, vigyázz!, mert Jézus visszajön!
Az elemek ropogva felbomolnak...
Irgalma nagyobb, mint a tűzőzön?*

*Készítgetem magam a fogadásra.
Szívemnek drága véred oltalom.
Megérkezik a Mennyei Királyság,
És tiéd lesz ott minden hatalom!*

Gerzsenyi Sándor

Köszönet az 1%-ért

A *Napsugár Gyermekmentő Alapítvány* részére 2010-ben kiutalt 2009. évi SZJA 1%-os felajánlásból érkezett 425 704 Ft-ot teljes egészében az alapítvány céljának megvalósítására, többek között a Libickozmai Gyermektábor kiadásaira fordítottuk.

Ugyanebben az időszakban a *Jó Pásztor Alapítvány* bevétele az 1%-os átutalásokból 375 667 Ft volt, amit teljes egészében alapítványi célra, többek között a Jó Pásztor című lap folyamatos megjelenítésére fordítottunk.

Ezúton szeretnénk megköszönni a gyermekmishió támogatását mindazoknak, akik adójuk 1%-át erre a célra utaltatták, és kérni, hogy az idei esztendőben is gondoljanak ránk – új támogatók megnyerésével is.

A Napsugár Gyermekmentő Alapítvány, valamint a Jó Pásztor Alapítvány kuratóriuma

Hívatlan látogatók Szőkepusztán

Fatolvajok eddig is járták az imaház körüli erdőt, de a gyönyörűen újjáépített kápolnához senki nem nyúlt. Az elmúlt héten azonban hívatlan látogatók lebontották az imaház hátsó tűzfalát, jelentős kárt okozva. A helyreállítás nem tűr halasztást, hisz egyébként – a környékbeli tapasztalatok szerint – a bontás folytatódhat. A marcali rendőrség igyekszik a bontott anyag nyomára bukkanni az elkövetőket is megtalálni. Ha ez sikerül is, kártérítésre nem számíthatunk, s mivel az épület a lakott területtől jó két kilométerre fekszik, biztosítás nem köthető rá.

Ha valaki segíteni szeretne, kérjük, hogy a mellékelt csekk felhasználásával, vagy átutalással küldje el adományát.

A csekkre kérjük ráírni: „imaház”.
Köszönttel és testvéri üdvözzel:

Dr. Almási Mihály

ŐSZ

(Kis nyelvi játék)

ŐSZülök, mondja Október barátom.

Én meg már egészen ŐSZ vagyok, válaszolom neki. Ő SZeret így „eldialogizálni” velem. Én is ővele, akárcsak az ŐSsZes felmenőm. Mert megŐSZült valamennyi, ŐSZ lett a dermesztő Tél előtt.

IdŐSZerű lenne folytatni, mondja Október, mert mindjárt November lesz. Hol az unokád?

Ő, SZegény, rettentően izgul.

Miért izgul?

Nem miért. Kiért.

Ki érti ezt! S miért izgul azért a ki-ért?

Mert ő a feleség. És Ő SZül. Hamarost.

De hisz ez a fő SZerepe egy asszonynak!

Igaz, fő SZerepe a nő-SZerepe, főleg ha Ő SZül is. Még mielőtt megŐSZ ül.

Ülj már csendben...

Ha lelŐSZ, ülök. De előbb SZülök egy blódlit. Ezt ni! – ElkŐSZültem vele máris.

Kár, hogy nem bŐSZ vagyok, csak G.S.

Miért? Halvány gŐSZöm sincs!

Gerzsenyi Sándor

Az Úr az én üdvöm és világosságom!

Mi jut eszembe az ősziről?

*Haj, haj! – Fejem őszei! –
A tavasz dús volt. A nyár letarolta.
Őszre alig maradt belőle.
Télre tükörsima jégpálya lesz ott fenn
az elhagyott sík.*

Gyermekkorom drága őszeről vallok. Rövidnadrágos gyermekkoromról! A bükki település felejtetetlen őszi illatai. Aszalt gyümölcsök, pöszögő szilvalekvár illata, kukorica-fosztás szaga, kipréselt szőlő párálló seprőhalmának csipős bűze.

Na és a hazatérő csorda „illata”! A kastélykert fölötti akácok irányából kolompolnak le a falu főutcájára, majd haza, ki-ki a saját portájára. A kapuk többnyire tárva-nyitva. Sok helyütt ott ácsorog már kinn a gyerek vagy a gazdasszony. Gomolyog a négy lábú hadsereg barnás-fehér egyenruhás százada.

Megérkezik a kajla-szarvú tarka marha is, a Szegfű. Ez a neve. Hatalmas tögye himbálózik balra-jobbra, a fáradt ritmusú lépések üteme szerint. Elbődül időnként, mint egy hajóduda. Egy-egy út menti hatalmas hársfa törzsének nekidörzsöli a nyakát, az oldalát, a farát.

A sarkig nyitott nagykapu előtt megáll. Pottyant az árokpartra egy jókora zöldes-fekete „lapcsánkát”. Jobbra befordul a hatalmas udvarba. Észreveszi a szekérderekban a frissen kaszált sarjúszenát. Azt még meg kellene kóstolnia. Mohón belekap.

Ne-te-ne! – Helyedre, Szegfű! – hangzik a tornác felől. És nosza, bandukol is egykedvűen az istállóba a tohonya jószág. De már a fiatalasszony se rest, csattog papucsában a szegény pára nyomában, sájtárral a kezében. Vásznonkötényét meglebbenti az esti szellő. Igyekszik megfejni, mert „jön az ángyom a tejér’ egy-kettőre”!

A község utcáit, házait betakarja az alkonyi homály, na, meg a csor-

da által felkavart, ködszerűen lebegő porfelleg. Ennek aztán semmivel össze nem téveszthető, torokkaparó és fojtóan gyönyörűséges szaga van. Egyáltalán nem rossz, inkább sajátos. Olyannyira, hogy még a könnyet is kicsalja a szememből, ahogy most rá gondolok.

*****

Ifjúkorom egyik ősze. Ha elmesélem, tragi-komikusnak vélheti mindenki.

Mindig volt feles-harmados vállalt földünk. Édesapámat családi örökségként kísérte – a hivatása mellett – földművelő szenvedélye. Tőle én kaptam ezt a nosztalgias vonzódást az ásóhoz-kapához.

Ha őszi, akkor burgonya-betakarítás. Akkortájt persze még krump-linka illett mondani. Az egyik bérleményünkben lehetett vagy ötvenhatvan négyszögölnyirózszakrump-linka a város szélén. Kimentünk a bátyámmal biciklivel, és „neki a mezőgazdaságnak!”

Ő ásta az irtó-kapával – (mi „ortókapá”-nak neveztük), én pedig előtte hajbókoltam, hogy az öles nyurga gazokat kiszaggassam a „bokrok” közül, hogy könnyebben kiforduljon a termés a rögök alól.

Az egyik nagyobb halmocska mellett lehajoltam, hogy tövön ragadjak egy ujnyi vastag szárú „labodát”. A bátyám lendületben volt. Oda se figyelt, csak lecsapott a súlyos szerszámmal, és a bokor helyett a fejem hátulját találta el. Akkor vette észre, amikor egy tompa csattanás után én csendes szárnyalással elterültem a gízgakok, rögök között.

Nem részletezem az „eseményemet”, hiszen elájultam. Ömlött a vér a fejemből. Szép dús hajam csatakossá változott. Ekkor kezdődött az én kedves fitestvérem vesszőfutása. – Fel a biciklire! Mint az örült, tekerés haza! – Mozgósította a szüleimet. Kétségbeesett rohanással érkeztek.

Mindezeket – természetesen – csak utólag tudtam meg. Orvoshoz cipeltek. – Hirtelen arra eszméltem, hogy ordítok keservesen. Bejódózták a sebet, bepólyázták a fejemet.

Túléltem, mondom némi önsajnálattal, életem őszen.

Konstatálom mostanában, hogy amint kopaszodik ősziülő fejem, alig képes eltakarni a gyér hajzat a forradás vonalát, melyet azóta is „emelt fővel” viselek. El szoktam mondani, hogy akkor valami „belső dolog” is történhetett a fejemben. Bizonyára elkezdett visszafelé forogni egy aprócska fogaskerék az agyamban...

Azóta írok ugyanis verseket. Ezek szerint én ezt a hajlamot drága fivéremnek is köszönhetem. S ha valaki kételkednék benne, hogy neki ekkora tehetsége van ezen a téren, még kipróbálható a dolog. Él a bátyus, jól van. Igaz, hogy már ő sem fiatal, de egy kapanyéllal még oda tudna sózni, ha jól összeszedi magát.

Másrészt viszont, ami az esetleges sikert illeti: hát nem muszáj mindenkinek „adiéndrének” lennie.

*****

Ősz korom őszei már nem ilyen izgalmasak. A tízemeletes mellett, ahol most élünk, van egy aranyos kis játszótér. A „hatodikról” arra nyílik az erkélyablakunk. Van ott egy jókora diófa, árnyával betakarja az alatta hintázó kicsinyeket.

Hetek óta hullatja pompás természetét. Lemegyek néha, és felkapkodok egy-egy kis barna gömböt. Felviszem, megtöröm. Nem tudom megállni, hogy meg ne kóstoljam. Pedig kímélni kellene a fogaimat. – Ahogy egyik nem hívó újságíró kollégám megjegyezte epésen:

„Az öreg imádkozó sáskának már nem egészen valódiak a rágószervei”.

G.S.

Forrásodnál, Uram

Ezékiel 47.

*A templom küszöbe alól
indult a kis patak,
majd virgonc kedvvel átszökött
a síkra, és haladt*

*tovább a lejtős réteken,
s lett mind bőségesebb.
Olyan volt, mint egy látomás:
bámulatos eset.*

*Az Úr mérőzsinórt ragad.
Ötszáz! – Bokáig ér.
Még ötszáz métert elhalad.
Folyó! – És épp ezért*

*Már térdét mossák a habok.
Sodró, sebes folyam!
Majd átgázolni sem lehet,
megúszhatón rohan.*

*Zendül a hang: Emberfia!
Látod, mit látni kell?!”
Ziháló torkom elszorul,
Könnyes szemem figyel...*

*„Menjünk most vissza! Jöjj velem!”
Minden megváltozott.
Isten hatalmát hirdeti,
amit csak láthatok.*

*Gyümölcsfa nő s bőven terem...
Csöpp életem delén,
fenséged fénye eltakar,
épp ezt éneklek én...*

*Uram, szemlélem tetteid!
A lomb nem hervad el,
mert szentélyből eredt a víz!
A termés: eledel,*

*a levél orvosság gyanánt
szolgál. Gyógyul a táj,
és édesvízzé változik
körüli minden mocsár.*

*A tenger is megédesül,
és hallal lesz tele.
Életerőt áraszt bele
az Isten Szelleme.*

*Hálók, halak, dús élelem,
ujjongó halfogók!
Család, lakosság boldogok,
a víztől gyógyulók.*

*A templomból forrás fakadt!
- Hisz ez a Kegyelem!
Irgalmad áradjon közénk,
én édes Istenem!*

Gerzsenyi Sándor

Bizonyágtétel Találkozásom a gyülekezettel

Már hivatalosan is használhatom ezt a megszólítást: Testvérek. Jóllehet ezt a közösséget én rég óta testvéreimnek tartottam. Úgy érzem, itt nőttem egészen föl, mert itt jutottam igazából hitre. Isten csodálatos tettei közé sorolom azt, amikor először kíváncsiságból léptem át a küszöböt, azután pedig megszokásból.

Nem tudom elfelejteni az első alkalmat. Először a szemközti felirat gondolkodtatott el: „Aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem...” Ezek szerint még engem sem! Azt követően pedig a lelkipásztor kontúrjai tűntek el, csak a belőle sugárzó szeretetet éreztem és azt, hogy a mögöttem levő sorok valamelyikében maga Jézus ül. Ez az élmény meghatározta azt, hogy ne menjek innen máshova. Bár a kíváncsiság azóta is hajt, mert újabb és újabb igei üzeneteket kapok, életvezetési tanácsokkal lát el maga Jézus, nem utolsó sorban pedig olyan mértékű szeretetet kapok, amiről nem is álmodtam.

A nem igazán minősíthető múltamról csak annyit kívánok megjegyezni, hogy megtapasztaltam a hajléktalanság és vele társ kapcsolatban élő alkoholizmus minden lépcsőjét. Nem egész egy hónap alatt utcán élőből szállólakó lettem, megismertem a mostani gyülekezeteimet, a Kiút Egyesületet, és már nem is éreztem magam kilátástalan helyzetben. A lelkipásztor ezúttal a lelkigondozómmá is lett, segített feldolgozni a múltamat, és valamilyen módon kibékíteni önmagammal. Ezt a múltat tudom most már tapasztalatként felhasználni a munkám során, ugyanis átkerültem a másik oldalra. Ellátottból, többszörösen elesettből a gondozói oldalra kerültem. Leérettségiztem, elvégeztem a szociális asszisztens-képzőt, majd a Baptista Teológiai Akadé-

miára jelentkeztem szociális munka és lelkigondozó szakra, mert az Isten eszköze szeretnék lenni, aki felismeri a rábizott talentumokkal való gazdálkodás örömeit. Nekem maga Jézus adta a munkaköri leírásomat, ott van a Máté írása szerinti evangéliumban, a 25. fejezetben: „amikor megtették ezeket akár csak egygyel is a legkisebb atyámfiak közül, velem tették meg”.

Évekig dolgoztam a nevezett egyesületnél, ahol jelentős mértékű tapasztalatot szereztem a hajléktalan ellátásban, az utcán élők gondozásában, útbaigazításában. Jelenleg egy keresztyén missziós szervezetnél vagyok alkalmazásban. Feladatköröm első sorban a hitemre és a tapasztalati tudásomra alapozott. Igyekszem úgy fogadni az oda betérőket, mint egykor engem fogadtak itt be: feltételek nélkül...

Nehéz sorsomhoz tartozik, hogy anyámat egészen kicsi koromban vesztettem el, és nekem fogalmam sem volt arról, hogy hogyan kell egy anyától szeretetet kapni, vagy őt szeretni. Úgy érzem, ezt a hiányzó szeretetet a gyülekezetben kaptam meg, s a visszajelzésekből azt tapasztalom, hogy én is jól adom tovább. Nekem a gyülekezeti közösség ezért több, mint testvéri, felebaráti közösség, nekem a szülőt is jelenti egyben. Különben is itt születtem újjá. Az is nagyon fontos számomra, hogy a gyerekeim – bár soha nem távolodtak el tőlem – megbecsüléssel és szeretettel vannak irányomban.

Az életem és a kapcsolataim alakulásában végig követhető Jézus igen aktív munkája, mert emberi erőből lehetetlen kivitelezni egy ilyen „pálfordulást”. Istené legyen a dicsőség, hogy Jézusban a gyermekévé fogadott, a jó útra állított, és boldog embernek tudhatom magam.

(Ú. R.)

KVÍZ KÉRDÉSEK

Bírák könyve

A megfejtés mellett az igehely megjelölését is kérjük, ahol a helyes válasz megtalálható.

A kérdéseket összeállította: dr. Sajben Klára
Beküldési határidő: 2010. november 10.

- Fel van jegyezve, hogy nem minden benjámini férfinak jutott feleség a benjámini nők közül? Honnan szereztek mégis feleséget?*
  - Más izráeli törzsek lányait kértek feleségül
  - A szőlőben elrejtőzve, Siló leányai közül választottak maguknak
  - Kánaáni asszonyokat vettek magukhoz
  - A mezőn legszorgalmasabban gyűjtögető filiszteus nőt vettek feleségül
- Ki volt az, aki megkérte vitézét, hogy karddal ölje meg, miután egy asszony megsebesítette, de nem akart asszony kezétől meghalni?*
  - Jábin
  - Adónibezek
  - Abimelek
  - Zebul
- Melyik bíróról van feljegyezve, hogy balkezes volt?*
  - Tóla
  - Jefte
  - Jótán
  - Éhúd
- Kinek volt saját házipapja?*
  - Gaal
  - Miká
  - Gedeon
  - Élón
- Mi történt Bókimban?*
  - Az Úr angyala megjelent, és megintette Izráel népét
  - Gedeont elhívta az angyal
  - Sámson itt döntötte össze a filiszteusok házát
  - Itt gyilkolta meg testvéreit Abimélek
- Melyik bíra volt egy parázna nő fia?*
  - Abdón
  - Samgar
  - Jefte
  - Jáir
- Melyik királynak volt 900 vas harci kocsija?*
  - Jábin
  - Adónibezek
  - Calmunná
  - Eglón
- Melyik jelet NEM kapta Gedeon az Úrtól?*
  - A kovásztalan kenyeret tűz emésztette meg
  - A pusztai sziklából víz fakadt
  - A gyapjú vizes volt, környezete száraz
  - A gyapjú száraz volt, környezete vizes
- Ki vert szét 600 filiszteust egy ökrösztökével?*
  - Ibcán
  - Jótám
  - Zebul
  - Samgar
- Mivel gyűjtotta fel a filiszteusok gabonáját Sámson?*
  - Ezer könyöknyi távolról kilőtt tüzes nyílveszővel
  - Villámcsapásért imádkozott
  - Fáklyával felgyújtotta a gabonátábla sarkait
  - Rókákat eresztett szét égő csóvákkal
- Ki ölte meg Siserát?*
  - Debóra
  - Jáir
  - Jáél
  - Bárak
- Ki gyűjtette össze a legyőzött ellenség tevéiről a holdacskákat?*
  - Gedeon
  - Sámson
  - Debóra
  - Jótám
- Kiről van feljegyezve, hogy 30 fia volt, akik 30 számárcsikón jártak?*
  - Ibcán
  - Abdón
  - Jáir
  - Tóla
- Melyik kánaáni királyról van feljegyezve, hogy igen kövér volt?*
  - Adónibezek
  - Jábin
  - Zebah
  - Eglón
- Jótám meséjében melyik növényt NEM kérték fel királynak?*
  - Tüskebokor
  - Cédrus
  - Olajfa
  - Fügefafa
- Mi lett a büntetése Szukkót város véneinek?*
  - Elvették fülönfüggőiket és arany karikáikat
  - Robotmunkások lettek József házának uralma alatt
  - Pusztai tövissel megkorbácsolták őket
  - Levágták a hüvelykujjaikat
- Melyik nemzetségből származott Sámson?*
  - Dán
  - Gád
  - Benjámin
  - Efraim
- Mit csinált Gedeon, amikor megjelent nála az angyal?*
  - olajat préselt
  - fügét szárított
  - Búzát csépel
  - árpakenyeret süített
- Hány vőfély volt Sámson eskövőjén?*
  - 7
  - 12
  - 30
  - 100
- Hogyan szűrték ki Jefte katonái az efraimiakat, akik letagadták, hogy azok?*
  - Szakállukról
  - Kiejtésükről
  - A bőrük sötétebb volt
  - Nem tudták a jelszót

Az előző feladvány helyes megfejtése:

1/b, Sikem (Józs 24:1); 2/d, A makkédei barlangban (Józs 10:16); 3/a, Első hó tizedikén (Józs 4:19); 4/d, Tíz hómer árpa (Józs 7:21), 5/c, Vörös fonálból font kötél (Józs 2:18), 6/a, Egyszer, (Józs 6:16), 7/b, Gibeóniak (Józs 9:1-15), 8/c ... jégeső pusztította el (Józs 10:11), 9/d Ott következtek meg Ákánt (Józs 7:24), 10/a, Lenkóro közé (Józs 2:6), 11/b, Manassé (Józs 18:7), 12/d, Sorsolással (14:2), 13/b, Favágók és vízholdók lettek

(Józs 9:21), 14/c 45, (Józs14:10), 15/d, 31, (Józs 12:24), 16/a, Egy kő a cserfa alatt (Józs 24:26).

A megfejtés beküldte: Majnár Sámuel (Törökszentmiklós), Török Tamás (Debrecen), Mészáros Lajos (Bp), Molnár Dávidné (Pécel), és további 70-en, akik a keresztrejtvényel együtt küldték be megfejtésüket. (Lásd a keresztrejtvényt megfejtők névsorában a csillaggal jelölt neveket.) **Gratulálunk!**

GYEREKREJTVÉNY

Kedves Gyerekek!

Az alábbi kis történetben 12 bibliai név van elrejtve. Keressétek meg őket!

Nézelődés

Egy kövön ülve fájó bal bokámat tapogattam, miközben egy hajó elúszott előttem. A nap állása alapján az idő már későre járt. Lágy déli szél fújt. Láttam, hogy valaki közeledett felém és a kezében valamit lóbál, ám nem tudtam kivenni, mi az. Ruhája, kabátja kopott volt, lábán csizmát viselt. Mintás volt az inge, de onnan, ahol ültem, a mintája nem volt jól látható. Miközben nézelődtem és a naplemente nyugalmát élveztem, arra gondoltam ásítva, hogy jó lenne estére bekapni egy hamburgert.

Beküldési határidő: 2010. november 10.

A rejtvényt készítette: dr. Sajben Klára

Címünk: Jó Pásztor Alapítvány, 1751 Budapest, Pf. 279.

Az előző rejtvény helyes megfejtése: SAMARITÁNUS. Segített a rablók kezébe esett emberen. Elvitte egy fogadóba, hogy gondoskodjanak róla. Az irgalmasságáról volt híres.

Helyes megfejtést küldtek be:

Asztalos Bogdán (Bp), Buffham Nóra (Bp), Buffham Nicholas (Bp), Halász Tamás (Bp), Kovács Ákos (Bp), Baka Flóra (Bp), Surányi Péter (Bp), Lovász Petra (Bp), Nagy Tamás (Békés), Török Dávid (Debrecen), Varga Hajnalka, (Szentmártonkáta), Varga Zsuzsanna (Szentmártonkáta), Varga András (Szentmártonkáta), Varga Gábor (Szentmártonkáta), Varga Tamás (Szentmártonkáta), Vári Tímea (Kiskőrös), Majnár Titusz (Törökszentmiklós), Szász Abigél (Bp), Tömöri Gábor (Hajdúbagos), Tömöri Abigél (Hajdúbagos).

Gratulálunk! A jutalmukat postán küldtük el.

Hirtelen ősz

*Szoktuk mondani:
Elmúlt a nyár!
Most nem.
Most abbamaradt hirtelen.
Egy-két nap csupán,
S mi már didergünk kék ajakkal
A ránk nyomuló hűvösben.
Egy szó mint száz:
Ősz van, olyan „igazi”.
Az eső és a szél
Leszaggatták a levelet a fákról.
Keresgéljük a színeket,
De mire összeállt volna
A nemes színharmónia,
Mindenütt tar gallyak meredeztek.
Október így már nem is olyan szép,
Mint lenni szokott régebben.*

*És én is fakóbb vagyok.
A háromnegyed század
Lenyomja vállamat.
Köphetnékem van gyakorta.
Örülhetnék pedig,
Mert mindig történik valami jó is,
De az agyam
A rosszra könnyebben reagál.*

*Mindezek ellenére
Harsogva evoé-zok!
Éljen az Ősz.
Hadd higgyék,
Mennyire örülök.*

Gerzsenyi Sándor

Olvasóink írják

Köszönjük a nagyon várt július–augusztusi Jó Pásztor lapot. A próbákkal terhes nyár után jó volt olvasni a vezércikk Igéjét: „Áldásul volt nekem a nagy keserűség...” Fiatalabb koromban úgy gondoltam erre az Igére, hogy csak királyok mernek ilyet mondani. Amikor megértettem a folytatását is: „hátaid mögé vetted minden bűnödöt” – akkor éreztem meg, hogy eljön az idő, amikor el kell hinni, és ki kell tudni mondani ezt a választ az Úr üzenetére.

A szőkepusztai képek és események csodálatosak.

A Somogyországi körkép nagyon tetszett, arra gondoltam jó lenne gyülekezeteink városának történelmét is kikutatni, megismerni. És jó lenne így szeretni szülőhelyünket, és újjászületési helyünket, mint a szőkepusztaiak.

Nagyon szép a dunaújvárosi tornyos-harangos baptista templom. „Bár betölthetné hivatását!” – írja a tudósító. Talán kevesen tudják, hogy az újpesti baptista imaházban is van harangja, valószínűleg többet tudják, hogy harangzenekara is van! – Hálásak vagyunk érte, bár betölthetné hivatását!

Vasárnap jött a megdöbbentő hír a berettyóújfalvai baptista imaház összeomlásáról. Miközben együttérzünk, együtt-imádkozunk testvéreinkkel, segítsünk új Siont építeni...
(A. E., Bp.)

Nagy örömmel olvastam a lapban a szép verseket, köztük drága Gabika néni (Oláh Lajosné) versét is, akihez nagyon sok kedves régi emlék fűz... Istenünk áldja meg és őrizze meg Önöket, munkájukat és életüket!
(P.L.né, H.szoboszló)

A legutóbbi számban nagyon aktuális, és jó volt a vezércikk. Kívánom, hogy sikerüljön megépíteni a faházakat.
(A. B., Bp.)

Kedves Testvéreim Jézus Krisztusban!

Ezúton is köszönetet szeretnék mondani a testvéreknek, hogy a Szőkepusztai Konferencián munkatársuktól átvehettem a kis könyvtárunk részére ajándékozott kiadványokat, amelyeket elhelyeztünk gyülekezeti könyvtárunkban. Isten gazdagon fizessen meg jótéteményükért. Külön köszönet, hogy a január–februári számban kérésemet leközltek és még annál többet is. Sajnos a felhívásra Önökön kívül senki nem jelentkezett. Még egyszer hálás köszönet a kiadványokért és az osztotható irodalomért.

Az osztotható irodalommal szolgáltunk gyermekeink felé az augusztusi gyermektáborban. A falunapon

megjelenteknek is tudtunk osztozni. A Jó Pásztor újság példányait pedig a szolgáló testvéreinknek adtuk. Legyen rajta Isten áldása!

Életükre, szolgálatukra Isten nagyon gazdag áldását kívánom.

(Zóka Benjámin – Pécs-Hird)

Tisztelt Szerkesztőség! Kedves Dr. Sajben Klára!

Az Úr áldását kívánom életére, és munkájára. „Rejtvény-függővé” váltam, miközben kerestem a megfejtések, kérdések-válaszok sorát. Sok információt kapok a Bibliából azáltal, hiszen nekem nagyon sok a pótolni valóm. 52 éves voltam, amikor az Úr munkálkodása nyomán megtértem. Áldás a számomra, hogy a rejtvényfejtés közben is az Ő közelségét érzem. Személyesen nekem is szól a mostani megfejtés: „Isten az én szabadítóm, bízom és nem rettegek, mert erőm és éneke az Úr, megszabadított engem” (Ézs 12:2).

(P. I.-né, Tard)

Nagy vigasztalást adott nekem a keresztrejtvényben megfejtett ige, mert most halt meg balesetben 50 éves Judit lányom. Naponként a fenti igevers ad erőt!

(E. I.né, Érd)

(Az Úr vigasztaló kegyelmét kívánjuk a gyászoló családnak. – a szerk.)

Kedves Almási Testvér!

Ma is, örömmel néztem az interneten a Gyülekezeted istentiszteletét.

Most is, mint mindig áldásos volt és tanulságos. Jól esett és köszönöm, hogy megemlékeztél azokról, akik az éter hullámain keresztül nézik és hallgatják a prédikációt, és a többi szolgálatokat.

Nálunk éjjel egy óra van amikor Nálatok kezdődik a délelőtti istentisztelet, de nem sajnálom az alvási időt, mert nem akarok kimaradni az áldásból.

Minden nyelven szép az Isten Igéje, de legszebb az anyanyelvünkön.

Sok áldást kívánok

(F.Z., Kanada)

A JÓ PÁSZTOR

megtalálható az interneten is:

www.jopasztor.baptist.hu

ISTEN JÓ ADOMÁNYA

Zene és szöveg: Tóka Szabolcs

Jakab levele 1:5-6 versek alapján

F C A/Cisz Dm B^b Gm G⁷ C C^{5#}

1. Minden jó a-do-mány és tö-ké-le-tes a-ján-dék Is-ten-től jő-
 2. Kérjed bát-ran az Is-tent, meg-ad-ja Ő né-ked is a böl-cses-sé-get.

F C Dm B^b C⁷ F

Minden ál-dás főntről va-ló, a vi-lá-gos-ság Aty-ja Ő.
 Ne két-kedj az Úr-ban, csak hit-tel, fohász-kod-jál, s bölcsé tesz té-ged.

Ref. B^b E⁷/B F/A Dm Gm C⁷ F

Ő-ben-ne nincs soha vál-to-zás, és nin-csen vál-to-zás ár-nyé-ka sem.

B^b E⁷/B F/A F⁷/C Gm C⁷ F

Ir-gal-ma, jó-sá-ga vég-te-len, mind-ő-rök-ké va-ló a ke-gye-lem.

Hálával áldozál
 az Istennek
 és teljesítsd
 a Felségesnek
 fogadásodat!

És hívj segítségül engem
 a nyomorúság idején,
 én megszabadítlak téged
 és te dicsőítesz engem.

Zsoltár 50:14-15.

Élő közvetítés istentiszteletekről

Minden vasárnap délelőtt 10-kor és délután 5-kor élőben nézhető és hallgatható baptista istentisztelet az Interneten (www.erezsebet.baptist.hu). A korábbi rögzített felvételek is elérhetők ugyanitt. Ez a lehetőség különösen hasznos lehet mozgáskorlátozottaknak, időseknek, és mindazoknak, akik bármi ok miatt nem vehetnek részt a vasárnapi alkalmon. Idős testvérek kérjék gyermekeik vagy unokáik segítségét!

*Aki hálával áldozik,
 az dicsőít engem,
 és aki az útra vigyáz,
 annak mutatom meg
 Istennek szabadítását.*

Zsoltár 50:23.

JÓ PÁSZTOR

Kiadja: JÓ PÁSZTOR
 KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY
 PMB 12. PK 60.255/2002/4.

Számlaszám:

11742252-20061533 OTP Bank Rt.

Adószám: 18696619-1-13

Tel.: 06-20/886-0845, fax: 06-1/283-1413

Levelezési cím: 1751 Budapest, Pf. 279

E-mail cím: jopasztor@baptist.hu

www.jopasztor.baptist.hu

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Almási Mihály

Irodalmi szerkesztő: Gerzsenyi Sándor

Zenei szerkesztő: Tóka Szabolcs

Nyomás: Mátyus Bt.

HU ISSN 1786-268X

1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13	
14								15						16
17			18					19		20			21	
	22	23			24			25				26		
27				28		29				30				
31			32				33		34			35		
36		37				38				39				
40			41		42			43		44			45	
		46			47		48			49		50		
51	52			53		54			55					
56						57		58				59		
60				61	62		63				64			
65			66				67			68			69	70
71		72				73		74				75		
	76													

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtendő igevers-részlet a vízszintes 1, 76, 41, valamint a függőleges 27 és 16 alatt található. Az igevers a Károli fordítás szerinti. A rejtvényben szereplő nevek az új fordítás szerint kerültek beírásra, az ettől való eltérést külön jelezzük.

Vízszintes: 1. A megfejtendő igevers első része 14. Hóseás apósa 15. Egy filiszteus város lakója – ford. (Kár.ford.sz, 1Sám 27) 17. Állatok lakhelye 18. Náhúm próféta szülővárosa 20. Ararát egynemű betűi 21. Enyém – angolul 22. Étkelési – rövidítve 24. Hámán egyik fia, akit a zsidók megöltek (Kár.ford.sz.) 26. Egyfajta juh 27. Jód és titán vegyjele 28. Tégladarab! 29. Olasz, francia és zambiai autójel 30. Állatok részére elkerített terület 31. Megdöbönt 33. Híram hajói innen hoztak ébenfát, szantálfát, majmokat és pávákat Salamonnak – ford. 35. Nőivarú szarvas 36. ... mester – középkori magyar festő 37. Részben kiolvadt! 38. Az állatok körme 39. Szovjet repülőgéptípus volt 40. Mutatószó 41. **A megfejtendő igevers harmadik része** 43. Világító nemesgáz 45. Római 600 46. Pára! 47. Naómi menyje 49. Náhór fia 51. Erre a földre menekült Jefe 53. Téma egynemű betűi 54. Polietilén rövidítése 55. Jézust követő egyik asszony, aki kinszenvedését is végignézte 56. Itt lakott a halottidéző asszony, akit Saul felkeresett (Kár.ford.sz.) 57. A-val a végén: egy ember, akinek szerűjét Dávid megvette 59. Hátsó fertály – ford. 60. Női becenév 61. Részben fodros! 63. Félemelet! 64. Levegő – angolul 65. Római 1010 66. A máj termeli 67. A bosszú szülőátja 69. Téli sport – ford. 71. Kisázsiai város, Pál is járt itt 74. A jeruzsálemi római

helyőrség parancsnoka, aki megmentette Pált a fanatikusoktól **76. A megfejtendő igevers második része**

Függőleges: 1. Az állam fenntartása érdekében beszedett pénz 2. Tévtanító az efézusi gyülekezetben 3. Tág – ford. 4. Szükséges – ford. 5. Ének 6. Az egyik arkangyal 7. Egy kánaánita nép tagja 8. Az arzén vegyjele 9. Itt állította fel Nabukodonozor az óriási aranszobrot 10. E város felé vezető úton gyógyított meg Jézus egy vakot 11. Nem ezt 12. Félig arab! 13. Ábrahám fia második feleségétől **16.**

A megfejtendő igevers ötödik része 19. Az egyik bába, aki nem hajtotta végre az egyiptomi fáraó parancsát, hogy öljék meg a fiúgyermeket 23. Polinéziai kő vagy fa szobor 25. Kút, amelyet Izsák Gerár és Rehobót között ástott 26. Egyre kevesebb lesz benne **27. A megfejtendő igevers negyedik része** 28. Huszonhárom évig volt Izrael bírja 32. Piaci árus 34. Francia, osztrák és spanyol autójel 38. Naamán történetében említett damamszkuzsi folyó 39. El... – elizkol 42. ... kippur, a nagy engesztelési nap héber neve 44. Katonai szövetség – ford 45. Athéni asszony, aki Pál által jutott hitre 46. Itt halt meg Radnóti Miklós 48. Bíróság elé visz 50. Széir unokája (1Móz 36) 52. Havilá földjének egyik ásványa 53. Interjú – ford. 55. A vak Bartimeus atyja – ford. 58. K-val a végén: öt győzte le az izraeli csapat úgy, hogy Mózes fent tartotta a kezét 62. ... Deum, Istent dicsőítő himnusz 64. Efraimi férfi, aki bálványt készítetett, és papot is foglalkoztatott hozzá – ford. (Kár.ford.sz.) 66. A közepén kenem! 68. Lezavarja egy részét! 70. Textilt készít 72. Állóvíz – ford. 73. Fél mérő! 75. ÁE

**Beküldendő az igevers és az igehely
Beküldési határidő: 2010. november 10.
A rejtvényt készítette: dr. Sajben Klára**

Az előző rejtvény helyes megfejtése: „Isten az én szabadítóm, bízom és nem rettegek, mert erőm és énekem az Úr, megszabadított engem.” (Ézsaiás 12:2)

Helyes megfejtést küldtek be: Dobner Béláné* (Bp), Bolemányi Jánosné* (Kiskőrös), Serestyén Gyula* (Debrecen), Kovács Bálint* (Újkígyós), Polányi István* (Bp), Lomjanszki Jánosné* (Órbottyán), Martonné Szlepák Margit* (Tahi), Gyarak Mihályné* (Békés), Lőrincz Jánosné* (Bp), Nuszbaum Ferencné* (Gödöllő), Gulyás Ernőné* (Bp), Asztalos Bogdán* (Bp), Mihály Sándor* (Szada), Horváth Béláné* (Szada), Györki Árpádné* (Szada), Gaál Miklósné* (Tard), Petrik Ádámné* (Órbottyán), Nagy Sándorné* (Berettyóújfalú), Ádám Lászlóné* (Sajószentpéter), Gyurján Istvánné* (Kiskőrös), Radványi József* (Sajóecseg), Vajda Jánosné* (Orgovány), Pásztor Józsefné* (Miskolc), Spangenberg Rudolf* (Kömlőd), Surányi Pál Istvánné* (Dunaharaszti), Polányi Károlyné* (Bp), Varga Lajosné* (Isaszeg), Lovász Mihály* (Kiskőrös), Róza Tiborné* (Kiskőrös), Bató Tiborné* (Ócsa), Grósz Györgyné* (Kétegyháza), Feik Jánosné* (Pécs-Somogy), Kovács Imréné* (Ráckeresztúr), Tulkán Péterné* (Kétegyháza), Vezsenyiné Ács Magdolna* (Pécel), Kislécsy Éva* (Békés), Böcsa Sára* (Dunaújváros), Dan János* (Békés), Gyarak Lászlóné* (Békés), Tóth Antalné* (Hajdúböszörmény), Kalmár Lidia* (Kiskőrös), Szolga Benjámin* (Múcsony-Alberttelep), Lazi-Tóth Julianna* (Bp), Nányi Istvánné* (Kaposvár), Farkas János* (Kiskőrös), Tóthné Szűcs Csilla* (Békés), Baráth Imréné* (Nyíregyháza), Bathó Erzsébet* (Komárom), Zóka Benjámin* (Pécs-Hird), Ecsedi Istvánné* (Érd), Vári Györgyné* (Kiskőrös), Petrik Istvánné* (Tard), Dr. Varga Lászlóné* (Pécel), Horváth Jánosné* (Fadd), Sóvágó Antal* (Hajdúböszörmény), Barta Gyuláné* (Mezőkövesd), Döme Károlyné* (Zirc), Kissné Kovács Valéria* (Hajdúböszörmény), Barna Rezsőné* (Pécel), Sáfró János* (Pécel), Vincze Jolán* (Domoszló), Marton Anrás* (Bp), Papp József* (Szomolya), Bozsóky Ferencné* (Székesfehérvár), Landeck Imréné* (Pécs-Vasas), Pálfi Józsefné* (Szalkszentmárton), Sándor Mária* (Bp), Kovács Sándorné* (Miske), Török Sándor* (Debrecen), Kusztán Jánosné* (Dunaújváros), Andrásik Andrásné* (Felsőpetény), Andrásik család* (Sződ), Pócsi Lajosné (Hajdúszoboszló), Moravszkiné Somogyi Judit (Bp), Ziehbauer Lászlóné (Bp), Németh Emília (Szombathely), Trenka Beáta (Nógrádmegyer), Körömi Károly (Monor), Krizsanyik Józsefné (Nógrádmegyer), Forrás Ferenc (Bp), Szabó László (Újkígyós), Barabás Hajnalka (Tuzsér), Péter Gáborné (Bp), Madarász Dezső (Pécs-Somogy), Papp Béláné (Pécs), Szabó Sándor (Veresegyház), Gothard Dóra (Budakeszi), Nagy Mihályné (Baja), Zádori Pálné (Pécs-Vasas), Schmal Henrikné (Balatonszemes), Juhász János (Kiskunhalas), Majnáné Szommer Annamária (Törökszentmiklós), Lomjanszkiné Torgyik Zsuzsa (Kiskőrös), Kovács Lászlóné (Mezőtúr).

Könyvjutalomban részesült: Ziehbauer Lászlóné (Bp), Ecsedi Istvánné (Érd), Vezsenyiné Ács Magdolna (Pécel), Baráth Imréné (Nyíregyháza), Papp József (Szomolya).

Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.